JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

YVES BOT

6 päivänä maaliskuuta 2008 [1]

1. Nyt käsiteltävänä olevat asiat koskevat Saksan liittotasavallan sekä Glunz AG:n ja OSB Deutschland GmbH:n [2] Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa Kronofrance vastaan komissio 1.12.2004 antamasta tuomiosta [3] tekemiä valituksia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa kumonnut komission 25.7.2001 tekemän päätöksen tuesta, jonka Saksan liittotasavalta suunnitteli myöntävänsä Glunzille. [4] Riidanalaisessa päätöksessä Euroopan yhteisöjen komissio on EY 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun alustavan tutkinnan päätteeksi katsonut, että kyseessä oleva toimenpide oli yhteismarkkinoille soveltuvaa tukea ja että tuen myöntämistä ei siis ollut syytä vastustaa.

2. Näissä valituksissa tuodaan esiin pääasiallisesti kaksi oikeudellista ongelmaa.

3. Ensimmäinen ongelma liittyy niiden oikeuksien laajuuteen, joita niille, joita asia koskee, jäljempänä myös asianomaiset osapuolet, annetaan valtiontukien valvontamenettelyssä. Yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään uudestaan tarkastelemaan tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, joita sovelletaan EY 88 artiklan 3 kohdan nojalla tehdystä komission päätöksestä nostettuihin kumoamiskanteisiin.

4. Toinen ongelma koskee sitä, miten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut komission 7.4.1998 antamassa tiedonannossa hyväksymiä monialaisia puitteita alueellisesta tuesta suurille investointihankkeille. [5] Näissä puitteissa vahvistetaan alueellisten investointitukien ”intensiteetin sallitun enimmäismäärän” laskemista koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Puitteissa määrätään tältä osin eri arviointiperusteista, joista eräs on kilpailutilannetta markkinoilla koskeva tekijä. Nyt esillä olevissa asioissa on kysymys tavasta, jolla komissio on laskenut tämän tekijän. Yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään erityisesti ratkaisemaan, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ylittänyt toimivaltansa valvoessaan, miten komissio on arvioinut tämän tekijän arviointimenetelmää, ja onko se joka tapauksessa tehnyt oikeudellisen virheen tulkitessaan näissä puitteissa vahvistettuja sääntöjä.

1 – Alkuperäinen kieli: ranska.

2 – Jäljempänä Glunz ja OSB.

3 – Asia T-27/02 (Kok. 2004, s. II-4177; jäljempänä valituksenalainen tuomio).

4 – EYVL C 333, s. 7; jäljempänä riidanalainen päätös. Saksan viranomaisille osoitetun päätöksen teksti on päätöksen todistusvoimaisella kielellä eli saksaksi osoitteessa http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2000/n517-00.pdf.

5 – EYVL C 107, s. 7; jäljempänä monialaiset puitteet.

5. Tässä ratkaisuehdotuksessa ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää nämä valitukset.

I Asiaa koskevat yhteisön oikeussäännöt

6. Väitän ensinnäkin, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole tehnyt oikeudellista virhettä tutkiessaan, voidaanko Kronofrance SA:n [6] nostama kanne ottaa tutkittavaksi. Totean tältä osin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on soveltanut oikein oikeuskäytäntöä, jonka yhteisöjen tuomioistuin kehitti asiassa Cook vastaan komissio [7] ja asiassa Matra vastaan komissio [8] antamissaan tuomioissa ja jonka se on sittemmin vahvistanut asiassa komissio vastaan Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum 13.12.2005 antamassaan tuomiossa. [9]

9. Esitän ensiksi asiassa merkitykselliset EY:n perustamissopimuksen artiklat, ennen kuin selvitän asiassa sovellettavia asetuksen (EY) N:o 659/1999 [10] säännöksiä sekä monialaisissa puitteissa vahvistettuja suuntaviivoja.

A *Perustamissopimus*

7. Seuraavaksi selvitän, miksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin mielestäni sai valvoa kokonaisvaltaisesti sitä, miten komissio oli arvioinut tuen intensiteetin sallitun enimmäismäärän laskentamenetelmää.

10. EY 87 artiklan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää yhteisön sisäistä kilpailua, on lähtökohtaisesti kiellettyä EY 87 artiklan 2 ja 3 kohdassa luetelluin poikkeuksin.

8. Lopuksi esitän syyt, joiden perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella käsitykseni mukaan oli oikeus katsoa, että kilpailutekijää laskettaessa oli otettava huomioon paitsi markkinoiden rakenteellinen kapasiteetti myös markkinoiden taantuminen.

11. EY 87 artiklan 2 kohdassa luetellaan tuet, jotka ovat sellaisinaan yhteismarkkinoille soveltuvia. Tällaisia ovat yksittäisille kuluttajille myönnettävä sosiaalinen tuki, joka myönnetään harjoittamatta syrjintää tuotteiden alkuperän perusteella, tuki luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten t apahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseksi sekä tuki tietyille Saksan

6 – Jäljempänä Kronofrance.

7 – Asia C-198/91, tuomio 19.5.1993 (Kok. 1993, s. I-2487, Kok. Ep. XIV, s. I-211).

8 – Asia C-225/91, tuomio 15.6.1993 (Kok. 1993, s. I-3203, Kok. Ep. XIV, s. I-233).

9 – Asia C-78/03 P (Kok. 2005, s. I-10737).

10 – [EY 88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annettu neuvoston asetus (EYVL L 83, s. 1).

liittotasavallan alueille tämän jäsenvaltion alueen jaosta aiheutuneen taloudellisen haitan korvaamiseksi.

12. EY 87 artiklan 3 kohdassa puolestaan yksilöidään tuet, jotka voidaan todeta yhteismarkkinoille soveltuviksi. Näihin kuuluu tuki taloudellisen kehityksen edistämiseen alueilla, joilla vajaatyöllisyys on vakava ongelma.

13. Näiden määräysten täytäntöönpanon varmistamiseksi perustamissopimuksessa ja erityisesti sen EY 88 artiklassa määrätään valtiontuen valvonta- ja ennakkolupamenettelystä, jossa komissiolla on keskeinen asema.

14. EY 88 artiklan 2 kohdassa annetaan siten komission tehtäväksi arvioida, onko tuki yhteensoveltuva EY 87 artiklan kanssa. Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään, että ”jos komissio vaadittuaan niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa, toteaa, että valtion myöntämä tai valtion varoista myönnetty tuki ei 87 artiklan mukaan sovellu yhteismarkkinoille taikka että tällaista tukea käytetään väärin, se tekee päätöksen siitä, että asianomaisen valtion on komission asettamassa määräajassa poistettava tuki tai muutettava sitä”.

15. EY 88 artiklan 3 kohdassa puolestaan velvoitetaan jäsenvaltiot ilmoittamaan tuen myöntämistä tai muuttamista koskevat suunnitelmansa komissiolle ja kielletään niitä toteuttamasta tällaisia suunnitelmia, ennen kuin komissio on tehnyt päätöksen EY 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

16. Kuten jäljempänä tapausta tarkasteltaessa todetaan, EY 88 artiklassa määrätyssä tutkintamenettelyssä on kaksi vaihetta eli suunnitellun toimenpiteen alustava tutkinta ja siinä tapauksessa, että komissio epäilee toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille, perusteellisempi tutkinta, jonka tarkoituksena on mahdollistaa, että komissio saa käyttöönsä täydelliset tiedot kaikista asiaan liittyvistä seikoista. [11] Tässä tarkoituksessa komission on EY 88 artiklan 2 kohdan mukaisesti kehotettava niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa.

17. Lopuksi on todettava, että EY 89 artiklassa annetaan Euroopan unionin neuvostolle toimivalta antaa asetuksia EY 87 ja EY 88 artiklan soveltamisesta. Neuvosto on tämän valtuutuksen nojalla antanut asetuksen N:o 659/1999.

11 – Ks. erityisesti asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998 (Kok. 1998, s. I-1719, 36 ja 38 kohta).

B *Asetus N:o 659/1999*

18. Asetuksessa N:o 659/1999 on kodifioitu käytäntö, jota komissio on noudattanut käyttäessään sille EY 88 artiklassa annettua toimivaltaa. Asetus sisältää täsmällisiä sääntöjä, jotka on laadittu yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti. [12]

19. Asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan h alakohdassa toistetaan siten melkein samoin sanoin määritelmä, jonka yhteisöjen tuomioistuin on esittänyt asianomaisen osapuolen käsitteestä, jolla on keskeinen merkitys nyt esillä olevissa asioissa, kuten on muistutettava. Yhteisöjen tuomioistuin on asiassa Intermills vastaan komissio 14.11.1984 antamassaan tuomiossa [13] katsonut, että niihin, joita asia koskee, kuuluvat henkilöt, yritykset tai yhteenliittymät, joiden etuihin tuen myöntäminen saattaa vaikuttaa, eli erityisesti kilpailevat yritykset ja etujärjestöt. [14] Asetuksen 1 artiklan h alakohdassa olevan määritelmän mukaan ”asianomaisen osapuolen” käsitteellä tarkoitetaan ”jäsenvaltiota, henkilöä, yritystä tai yritysten yhteenliittymää, jonka etuihin tuen myöntäminen voi vaikuttaa, erityisesti tuensaajaa, kilpailevia yrityksiä ja alan järjestöjä”.

20. Asetuksen 4 artikla puolestaan koskee alustavaa tutkintaa, joka komission on suoritettava, kun jäsenvaltio ilmoittaa sille tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta.

21. Tämän säännöksen mukaan komissio voi tehdä kolmentyyppisiä päätöksiä. Se voi päättää, että ilmoitettu toimenpide ei ole tukea. Se voi myös todeta, ettei ole mitään epäilyjä ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, ja päättää, ettei se vastusta kyseisen tuen myöntämistä. Lisäksi se voi päättää aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn, jos ilmoitetun tukisuunnitelman soveltuvuudesta yhteismarkkinoille on epäilyjä.

C *Monialaiset puitteet*

22. Arvioidessaan alueellisten tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille komission on otettava alueen kehitykseen kohdistuvien myönteisten vaikutusten ohella huomioon vaikutukset, joita näillä tuilla saattaa

12 – Asetuksen toinen perustelukappale.

13 – Asia 323/82 (Kok. 1984, s. 3809, Kok. Ep. VII, s. 667).

14 – Tuomion 16 kohta. Tämä määritelmä on erityisesti toistettu yhteisöjen tuomioistuimen em. asiassa Cook v. komissio antamassa tuomiossa, 24 kohta; em. asiassa Matra v. komissio antamassa tuomiossa, 18 kohta ja em. asiassa komissio v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum antamassa tuomiossa, 36 kohta.

olla tiettyjen toimialojen taloudelliseen tilanteeseen. [15]

23. Komissio on tässä tarkoituksessa antanut monialaiset puitteet. Nämä puitteet ovat suuntaviivoja, joiden perusteella komissio voi tapauskohtaisesti laskea intensiteetin sallitun enimmäismäärän alueellisten investointitukien osalta. [16]

24. Tuen intensiteetin enimmäismäärä lasketaan puitteiden 3 kohdassa esitetyn menetelmän mukaisesti. Enimmäismäärää laskettaessa on ensinnäkin määritettävä tuen ”alueellinen enimmäismäärä” (R-tekijä), joka vastaa sitä tuen intensiteetin enimmäismäärää, joka voidaan kyseisellä alueella myöntää suurelle yritykselle ilmoituksen antamisen aikana voimassa olevan sallitun aluetukijärjestelmän mukaan. Jos kyseessä on yksittäinen tuki, sovelletaan kyseistä aluetta varten asetettua enimmäismäärää. Seuraavaksi tätä laskelmaa varten on määritettävä kolme mukautustekijää, jotka ovat ensinnäkin kyseisen alan kilpailutekijä (T-tekijä), toiseksi pääoman ja työvoiman suhde (I-tekijä) ja kolmanneksi tekijä, joka osoittaa tuen alueellista vaikutusta alueen talouteen (M-tekijä). Tuen intensiteetin sallittu enimmäismäärä lasketaan tämän jälkeen kohdistamalla nämä kolme mukautustekijää tuen alueelliseen enimmäismäärään (R-tekijään).

25. Monialaisten puitteiden 3.2 ja 3.3 kohdan mukaan kilpailutekijällä pyritään määrittämään, toteutetaanko ilmoitettu hanke toimialalla tai alatoimialalla, jolla on rakenteellista ylikapasiteettia. Määrittääkseen, onko tällaista ylikapasiteettia, komissio vertaa Euroopan yhteisön laajuisesti koko tehdasteollisuuden kapasiteetin keskimääräistä käyttöastetta ja asian kannalta merkityksellisen toimialan tai alatoimialan kapasiteetin käyttöastetta. Komissio ottaa huomioon viisi viimeistä vuotta, joilta tiedot ovat saatavissa. [17]

26. Monialaisten puitteiden 3.4 kohdassa todetaan tämän jälkeen seuraavaa:

”Jos kapasiteetin käytöstä ei ole saatavilla riittävästi tietoa, komissio tarkastelee, tehdäänkö investointi taantuvilla markkinoilla. Tätä varten komissio vertailee kyseisten tuotteiden kulutusta – – Euroopan

15 – Ks. yleisistä alueellisista tukijärjestelyistä 20.10.1971 annetun neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien ensimmäisen päätöslauselman (EYVL C 111, s. 1) 6 kohta; alueellisia tukijärjestelyjä koskevan komission tiedonannon (EYVL 1979, C 31, s. 9) 10–12 kohta ja [EY 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan] soveltamisesta aluetukiin annetun komission tiedonannon I.6 kohdan toinen ja kolmas luetelmakohta (EYVL 1988, C 212, s. 2).

16 – Monialaisten puitteiden 1.4 kohta. Ilmoitusvelvollisuuden alaiset hankkeet määritellään puitteiden 2.1 kohdassa.

17 – Monialaisten puitteiden 7.7 kohdan mukaan komissio katsoo, että rakenteellista ylikapasiteettia on olemassa, jos viimeisten viiden vuoden aikana kapasiteetin käyttöaste asian kannalta merkityksellisellä toimialalla tai alatoimialalla on keskimäärin 2 prosenttiyksikköä alle teollisuustuotannon yleisen kapasiteetin käyttöasteen. Rakenteellisen ylikapasiteetin katsotaan olevan vakavaa, jos ero teollisuustuotannon keskiarvoon on yli 5 prosenttiyksikköä.

talousalueen koko teollisen tuotantotoiminnan kasvuvauhtiin.” [18]

27. Lopuksi on todettava, että kyseisten puitteiden 3.10.1 kohdan perusteella kilpailutekijään voidaan soveltaa neljää mukautustekijää. Näiden tekijöiden arvo riippuu seuraavista arviointiperusteista:

”i) Hanke johtaa kapasiteetin kasvuun alalla, jota uhkaa vakava rakenteellinen ylikapasiteetti ja/tai markkinoiden täydellinen taantuminen: 0,25

ii) Hanke johtaa kapasiteetin kasvuun alalla, jota uhkaa rakenteellinen ylikapasiteetti ja/tai markkinoiden taantuminen, ja on todennäköistä, että hanke vahvistaa jo ennestään suurta markkinaosuutta: 0,50

iii) Hanke johtaa kapasiteetin kasvuun alalla, jota uhkaa rakenteellinen ylikapasiteetti ja/tai markkinoiden taantuminen: 0,75

iv) Hankkeella ei todennäköisesti ole i, ii ja iii kohdassa mainittuja kielteisiä vaikutuksia: 1,00.”

28. Monialaisten puitteiden mukaan markkinaosuutta määritettäessä asian kannalta merkitykselliset tuotemarkkinat käsittävät investointihankkeessa tarkoitetut tuotteet ja soveltuvissa tapauksissa niitä kuluttajan mielestä korvaavat tuotteet/palvelut taikka tuottajan kannalta korvaavat tuotteet/palvelut. Maantieteelliset markkinat puolestaan käsittävät periaatteessa Euroopan talousalueen tai vaihtoehtoisesti merkittävän alueen siitä, jos kyseisellä alueella vallitsevat kilpailuedellytykset eroavat riittävästi Euroopan talousalueen muista alueista. [19]

II Nyt käsiteltävinä olevien asioiden tosiseikat

29. Tosiseikoista voidaan esittää seuraava yhteenveto, sellaisina kuin ne ilmenevät valituksenalaisesta tuomiosta.

18 – Monialaisten puitteiden 7.8 kohdan mukaan kyseisen tuotteen tai tuotteiden markkinoiden katsotaan olevan taantuvia, jos niiden vuotuinen kasvuvauhti viimeisten viiden vuoden aikana on keskimäärin merkittävästi (yli 10 prosenttia) hitaampaa kuin vuotuinen talouskasvu Euroopan talousalueella, jollei tuotteen tai tuotteiden suhteellinen kysyntä ole voimakkaassa nousussa. Markkinoiden taantuman katsotaan olevan täydellistä, jos kulutuksen keskimääräinen vuotuinen kasvu on viimeisten viiden vuoden aikana ollut negatiivinen.

19 – Monialaisten puitteiden 7.6 kohta.

30. Sekä kyseessä olevat tuet saanut saksalainen yritys Glunz että ensimmäisessä oikeusasteessa kantajana ollut ranskalainen yritys Kronofrance valmistavat ja myyvät puulevyjä.

31. Saksan liittotasavalta ilmoitti 4.8.2000 päivätyllä kirjeellä komissiolle Glunz- ja OSB-yhtiöitä koskevan investointitukihankkeen, jonka intensiteetti oli 35 prosenttia (eli yhteensä 69 797 988 euroa) ja joka koski integroidun puunjalostuskeskuksen rakentamista Nettgauhun Sachsen-Anhaltin osavaltioon.

32. Komissio katsoi, että ilmoitettu toimenpide oli EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea ja että sitä oli arvioitava monialaisten puitteiden perusteella. Komissio on näissä puitteissa asetettujen sääntöjen mukaisesti määrittänyt tuen intensiteetin enimmäismäärän, jonka nämä yritykset voivat saada tällä alueella, arvioimalla kutakin mukautustekijää (T-, I- ja M-tekijät).

33. Kilpailutilanteen perusteella sovellettavan mukautustekijän arvioinnin osalta komissio muistutti, että monialaisten puitteiden 3.3 ja 3.4 kohdan mukaan silloin, kun kapasiteetin käyttöasteesta on riittävästi tietoja, komission on rajattava tarkastelunsa sen määrittämiseen, onko kyseessä olevalla toimialalla rakenteellista ylikapasiteettia. Koska komissio katsoi Glunzin valmistamien kahden tuotteen muodostavan erittäin merkittävän osan puulevyjen kokonaistuotannosta Euroopassa ja viittasi Euroopan yhteisön yleisen toimialaluokituksen [20] tarkimpaan mahdolliseen rajaukseen, se päätti perustaa arviointinsa ajanjakson 1994–1998 kattaviin tietoihin, jotka koskevat kapasiteetin käyttöastetta toimialaluokituksen luokassa 20.20, joka sisältää puulevyjen valmistuksen. Komissio päätteli, että kyseessä oleva investointihanke johtaisi kapasiteetin lisäykseen alalla, jolla ei ole ylikapasiteettia, minkä vuoksi kilpailutilanteeseen liittyvään tekijään oli perusteltua soveltaa mukautustekijää, jonka arvo oli 1.

34. Arvioituaan ilmoitettua tukea monialaisissa puitteissa vahvistettujen arviointiperusteiden mukaisesti komissio esitti syyt, joiden perusteella se katsoi, ettei Saksan liittotasavallan suunnittelema investointitukihanke ylittänyt tuen intensiteetin sallittua enimmäismäärää. [21]

35. Näin ollen komissio päätti 25.7.2001 asetuksen N:o 659/1999 4 artiklan 3 kohdan perusteella olla vastustamatta kyseisen tuen myöntämistä.

20 – Tästä luokituksesta säädetään Euroopan yhteisön tilastollisesta toimialaluokituksesta 9.10.1990 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3037/90 (EYVL L 293, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 24.3.1993 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 761/93 (EYVL L 83, s. 1).

21 – Komission mukaan nyt käsiteltävänä oleviin asioihin sovellettavat tekijät oli vahvistettava seuraavalla tavalla:
- Sachsen-Anhaltin osavaltiossa intensiteetin sallittu enimmäismäärä on 35 prosenttia
- T-tekijä on 1, kun huomioon otetaan kilpailutilanne puulevyjen markkinoilla
- I-tekijä (pääoman ja työvoiman suhde) on 0,8
- M-tekijä on 1,5, kun huomioon otetaan suunnitellun tuen vaikutus,

eli tuen intensiteetin sallittu enimmäismäärä on 42 prosenttia (35 % x 1 x 0,8 x 1,5).Ks. riidanalaisen päätöksen s. 8–14 kohta ja valituksenalaisen tuomion 14 kohta.

III Oikeudenkäyntimenettely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

36. Kronofrance nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 4.2.2002 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa se vaati riidanalaisen päätöksen kumoamista. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 10.9.2002 antamalla määräyksellä Glunz ja OSB hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan komission vaatimuksia.

37. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa kumonnut riidanalaisen päätöksen todettuaan, että Kronofrancen kanne voitiin ottaa tutkittavaksi ja että se oli perusteltu.

38. Tuomiosta ilmenee, että komissio ja väliintulijat esittivät istunnossa oikeudenkäyntiväitteen, jonka mukaan kannetta ei voida ottaa tutkittavaksi, koska Kronofrancella ei ole asiavaltuutta. Komissio ja väliintulijat väittivät, että riidanalainen päätös ei koskenut Kronofrancea erikseen, koska kyseinen tuki ei vaikuttanut sen asemaan markkinoilla merkittävästi.

39. Tämän johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki tuomion 29–46 kohdassa, voidaanko kanne ottaa tutkittavaksi.

40. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön tukeutumalla ensinnäkin muistuttanut valituksenalaisen tuomion 32 kohdassa, että oli tarpeen erottaa valtiontuen valvontamenettelyn kaksi vaihetta eli toimenpiteen alustavan tutkinnan vaihe ja muodollisen tutkinnan vaihe. [22] Ensimmäinen vaihe antaa komissiolle mahdollisuuden muodostaa alustava näkemys tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, kun taas toinen vaihe antaa komissiolle mahdollisuuden saada täydellisemmät tiedot asiaan liittyvistä seikoista, ja tältä osin komissiolla on tässä vaiheessa velvollisuus vaatia asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näin ollen todennut tuomion 33 kohdassa, että silloin kun komissio toteaa pelkästään tuen alustavan tutkinnan perusteella, että tuki soveltuu yhteismarkkinoille, niiden, joiden oikeuksien turvaamiseksi EY 88 artiklan 2 kohdan menettelylliset takeet on annettu, oikeudet voivat toteutua vain, jos niillä on oikeus riitauttaa tämä päätös yhteisöjen tuomioistuimissa. [23]

41. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on päätellyt valituksenalaisen tuomion 34 kohdassa seuraavaa:

”– – kun kantaja pyrkii nostamalla kumoamiskanteen alustavan vaiheen lopuksi tehdystä komission päätöksestä saamaan aikaan sen, että EY 88 artiklan 2 kohdassa

22 – Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa em. asiaan Cook v. komissio, tuomion 22 kohta; em. asiaan Matra v. komissio, tuomion 16 kohta; em. asiaan komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 38 kohta ja asiassa T-158/99, Thermenhotel Stoiser Franz ym. v. komissio, 13.1.2004 annettuun tuomioon (Kok. 2004, s. II-1, 57 kohta).

23 – Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa em. asiaan Cook v. komissio, tuomion 23 kohta; em. asiaan Matra v. komissio, tuomion 17 kohta; em. asiaan komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 47 kohta ja em. asiaan Thermenhotel Stoiser Franz ym. v. komissio, tuomion 69 kohta.

määrättyjä menettelyllisiä takeita noudatetaan, kyseisen päätöksen voidaan katsoa koskevan kantajaa suoraan ja erikseen EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla pelkästään sen perusteella, että kantaja on EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu osapuoli, jota asia koskee – –." [24]

42. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siten tutkinut, voitiinko kantajaa pitää asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan h alakohdassa tarkoitettuna asianomaisena osapuolena. Analysoituaan Kronofrancen kilpailuasemaa puulevyjen markkinoilla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen tuomion 44 kohdassa, että kantaja oli tuensaajayrityksen kilpailija ja että tämän perusteella se oli asianomainen osapuoli.

43. Tämän johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että kanne voidaan ottaa tutkittavaksi. [25]

44. Seuraavaksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tarkastellut Kronofrancen kanneperusteita. Kronofrance vetosi pääasiallisesti neljään kumoamisperusteeseen, joista ensimmäinen perustui EY 87 artiklan ja monialaisten puitteiden rikkomiseen, toinen EY 88 artiklan 2 kohdan rikkomiseen, kolmas harkintavallan väärinkäyttöön ja neljäs perusteluvelvollisuuden noudattamatta jättämiseen.

45. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, että Kronofrancen ensimmäinen kanneperuste oli perusteltu, ja se on tästä syystä kumonnut riidanalaisen päätöksen.

46. Tällä ensimmäisellä kanneperusteellaan Kronofrance riitautti komission arvioinnin tuen intensiteetin sallitusta enimmäismäärästä ja erityisesti kilpailutilanteeseen liittyvään tekijään (T-tekijä) sovellettavasta mukautustekijästä. Se arvosteli komissiota erityisesti siitä, ettei tämä ollut tutkinut, tapahtuivatko suunnitellut investoinnit taantuvilla markkinoilla, ja siitä, että tämä oli tyytynyt analysoimaan toimialan rakenteellista kapasiteettia.

47. Muistutettuaan valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa sen harkintavallan laajuudesta, joka komissiolla on harjoittaessaan valtiontukiin kohdistuvaa valvontaa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki, oliko komissio mahdollisesti tehnyt oikeudellisen virheen tulkitessaan ja pannessaan täytäntöön monialaisia puitteita.

48. Vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tuomion 89 kohdassa myöntänyt, että monialaiset puitteet voitiin pelkästään niiden sanamuoto huomioon ottaen ymmärtää komission esittämällä tavalla, se on kuitenkin katsonut, että kyseistä tointa oli tulkittava EY 87 artiklan ja tällä tavoitellun päämäärän eli yhteismarkkinoiden vääristymättömän kilpailun valossa.

24 – Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa em. asiaan Cook v. komissio, tuomion 23–26 kohta; em. asiaan Matra v. komissio, tuomion 17–20 kohta; asiassa T-11/95, BP Chemicals v. komissio, 15.9.1998 annettuun tuomioon (Kok. 1998, s. II-3235, 89 ja 90 kohta).

25 – Valituksenalaisen tuomion 46 kohta.

49. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kyseessä olevan tuomion 90–95 kohdassa tutkinut monialaisten puitteiden 3.2–3.10 kohdan systematiikkaa. Se on valituksenalaisen tuomion 96 kohdassa päätellyt tämän perusteella, että se, että kilpailutilanteen perusteella sovelletaan tasoitustekijää, jonka arvo on 1, edellyttää edeltävää toteamusta sekä kyseessä olevan toimialan rakenteellisen ylikapasiteetin puuttumisesta että siitä, etteivät markkinat ole taantuvat. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tältä osin korostanut näiden kahden arviointiperusteen erityisyyttä.

50. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näissä olosuhteissa katsonut valituksenalaisen tuomion 97 kohdassa, että monialaisten puitteiden 3.4 kohdan ensimmäistä virkettä on tulkittava siten, että ”mikäli tiedot kyseessä olevan toimialan kapasiteetin käytöstä eivät mahdollista komissiolle myönteisen johtopäätöksen tekemistä rakenteellisen ylikapasiteetin olemassaolosta, sen on tutkittava, ovatko kyseessä olevat markkinat taantumassa”.

51. Tämän johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen tuomion 103 kohdassa, että kun komissio oli soveltanut mukautustekijää 1 kilpailutekijään tarkastamatta ensin, ettei kyseessä olevaa tukisuunnitelmaa ollut tarkoitus toteuttaa taantuvilla markkinoilla, se oli tehnyt oikeudellisen virheen rikkomalla EY 87 artiklaa ja monialaisia puitteita.

52. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, että Kronofrancen vaatimukset oli siis hyväksyttävä ja että riidanalainen päätös oli kumottava.

IV Oikeudenkäyntimenettely yhteisöjen tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

53. Saksan liittotasavalta sekä Glunz ja OSB ovat tehneet nyt käsiteltävinä olevat valitukset 16.2.2005 ja 18.2.2005 yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon jättämillään valituskirjelmillä.

54. Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 13.10.2005 antamalla määräyksellä asiat C-75/05 P ja C-80/05 P yhdistettiin suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.

55. Valittajat vaativat yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan valituksenalaisen tuomion ja hylkäämään Kronofrancen kanteen. Glunz ja OSB vaativat myös, että niiden asia tarvittaessa palautetaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen pääasian ratkaisemista varten.

56. Valittajat vaativat vielä, että Kronofrance velvoitetaan korvaamaan sekä valituksiin että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettuun kanteeseen liittyvät oikeudenkäyntikulut.

57. Komissio vaatii kummassakin käsiteltävänä olevassa asiassa, että valituksenalainen tuomio on kumottava. Se vaatii, että yhteisöjen tuomioistuimen on katsottava, ettei Kronofrancen kannetta voida ottaa

tutkittavaksi, ja toissijaisesti hylättävä se perusteettomana sekä velvoitettava Kronofrance korvaamaan sekä ensimmäisessä oikeusasteessa että valitusvaiheessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

58. Kronofrance vaatii molemmissa asioissa, että valitukset on hylättävä ja valittajat on velvoitettava korvaamaan sekä yhteisöjen tuomioistuimeen tehdyistä valituksista että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostetusta kanteesta aiheutuvat oikeudenkäyntikulut.

V Oikeudellinen tarkastelu

59. Käsitykseni mukaan valittajat esittävät valituksensa tueksi neljä valitusperustetta.

60. Ensimmäisessä valitusperusteessa Saksan liittotasavalta sekä Glunz ja OSB väittävät, että valituksenalaisessa tuomiossa on oikeudellinen virhe, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että Kronofrancen kanne voidaan ottaa tutkittavaksi.

61. Toisessa valitusperusteessaan, jossa on käsitykseni mukaan kaksi osaa, valittajat riitauttavat sen tuomioistuinvalvonnan luonteen ja laajuuden, jota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on harjoittanut sen osalta, miten komissio oli arvioinut markkinoiden kilpailutilannetta koskevan tekijän laskemista. Valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ylittänyt sen valvontavaltaa koskevat rajat ja tulkinnut monialaisia puitteita väärin.

62. Kolmannessa valitusperusteessaan Saksan liittotasavalta sekä Glunz ja OSB väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole noudattanut prosessinjohtotoimenpiteitä koskevia sääntöjä ja erityisesti työjärjestyksensä 64 artiklaa.

63. Neljännessä valitusperusteessaan Glunz ja OSB väittävät vielä, että valituksenalainen tuomio on EY 230 artiklan toisen kohdan vastainen, koska siinä mennään pidemmälle kuin Kronofrancen nostaman kumoamiskanteen tueksi esitetyissä kanneperusteissa vaaditaan.

64. Ennen kuin esitän käsitykseni siitä, ovatko nämä valitusperusteet perusteltuja, haluan esittää alustavan huomautuksen yhteisöjen tuomioistuimen muutoksenhaun yhteydessä harjoittaman tuomioistuinvalvonnan rajoista.

65. Muistutan, että EY 225 artiklan 1 kohdan ja yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan muutosta voidaan nimittäin hakea vain oikeuskysymyksiä koskevilta osin. Muutoksenhaun perusteena on käytettävä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta puuttuvaa toimivaltaa, asian käsittelyssä

ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunutta oikeudenkäyntivirhettä, joka on valittajan edun vastainen, tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunutta yhteisön oikeuden rikkomista. [26]

66. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näin ollen toimivaltainen yhtäältä määrittämään ratkaisun perustaksi asetettavan tosiseikaston, lukuun ottamatta tapauksia, joissa määritetyn tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy ilmi sille toimitetusta aineistosta, ja toisaalta arvioimaan tätä tosiseikastoa. Lukuun ottamatta sitä tapausta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle esitetty selvitysaineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, tosiseikaston arviointi ei siis ole sellainen oikeuskysymys, että se sellaisenaan kuuluisi yhteisöjen tuomioistuimen muutoksenhakuasteena harjoittaman valvonnan piiriin. [27]

67. Sitä vastoin on kiistatonta, että kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on määrittänyt asian tosiseikaston tai arvioinut sitä, yhteisöjen tuomioistuin on EY 225 artiklan nojalla toimivaltainen harjoittamaan tämän tosiseikaston oikeudelliseen luonnehdintaan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen sen pohjalta tekemiin oikeudellisiin päätelmiin kohdistuvaa valvontaa. [28]

26 – Ks. erityisesti asia C-260/05 P, Sniace v. komissio, tuomio 22.11.2007 (Kok. 2007, s. I-10005, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

27 – Ks. erityisesti asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994 (Kok. 1994, s. I-1981, 47–49 kohta) ja em. asia Sniace v. komissio, tuomion 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

28 – Ks. erityisesti asia C-185/95 P, Baustahlgewebe v. komissio, tuomio 17.12.1998 (Kok. 1998, s. I-8417, 23 kohta); asia C-470/00 P, parlamentti v. Ripa di Meana ym., tuomio 29.4.2004 (Kok. 2004, s. I-4167, 41 kohta) ja asia C-551/03 P, General Motors v. komissio, tuomio 6.4.2006 (Kok. 2006, s. I-3173, 51 kohta).

68. Kun nämä seikat on tuotu esiin, on tutkittava ne eri valitusperusteet, joihin valittajat vetoavat valituksensa tueksi.

A Ensimmäinen valitusperuste, jonka mukaan Kronofrancen kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä on arvioitu virheellisesti

69. Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittajat riitauttavat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvioinnin Kronofrancen asiavaltuudesta.

1. Asianosaisten lausumat

70. Saksan liittotasavalta sekä Glunz ja OSB väittävät, että valituksenalaisessa tuomiossa rikotaan EY 230 artiklan neljättä kohtaa, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut riidanalaisen päätöksen koskevan Kronofrancea ”suoraan ja erikseen” ja koska se on siten katsonut, että kyseisen yrityksen kanne voidaan ottaa tutkittavaksi. Tämä virheellinen päätelmä johtuu EY 230 artiklan neljännen kohdan soveltamisalan liiallisesta laajentamisesta ja siitä, että tätä määräystä on tulkittu väärin asetuksen N:o 659/1999 valossa.

71. Valittajien mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on nimittäin valituksenalaisen tuomion 34 ja 35 kohdassa katsonut virheellisesti, että jokaista henkilöä, joka on tukeen kohdistuvan muodollisen tutkintamenettelyn osalta mahdollisesti ”osapuoli, jota asia koskee”, asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan h alakohdan perusteella, on pidettävä EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettuna henkilönä, jota tuen alustavan tutkintavaiheen päätteeksi tehty hyväksyvä päätös koskee suoraan ja erikseen, ilman että tällöin olisi tarpeen osoittaa, että tämä päätös vaikuttaa Kronofrancen kilpailuasemaan ”merkittävästi”.

72. Saksan liittotasavallan sekä Glunzin ja OSB:n mukaan asetuksessa N:o 659/1999 tarkoitettuun ”asianomaisen osapuolen” asemaan ei kuitenkaan automaattisesti liity oikeutta nostaa kannetta. Vain tuensaajan ja Kronofrancen väliseen kilpailutilanteeseen perustuva konkreettinen tutkinta on yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Plaumann vastaan komissio antamassa tuomiossa [29] kehittämän oikeuskäytännön mukainen. Valittajat katsovat näin ollen, että voidakseen todeta, että Kronofrancella oli asiavaltuus, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt selvittää, vaikutettiinko sen markkina-asemaan merkittävästi.

73. Toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, Kronofrance ja Glunz eivät niiden mukaan kuitenkaan tosiasiallisesti kilpailleet relevanteilla markkinoilla, eikä Kronofrancen markkina-asemaan ole siten voitu vaikuttaa merkittävästi.

74. Saksan liittotasavalta korostaa tältä osin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tyytynyt toteamaan valituksenalaisen tuomion 43 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa, että Glunz kuului konserniin, johon kuului muita Ranskassa puualalla toimivia yhtiöitä. Saksan liittotasavallan mukaan tämä arviointiperuste ei kuitenkaan ole relevantti, koska se perustuu konsernia koskeviin näkökohtiin eikä kahden yrityksen väliseen konkreettiseen kilpailuun.

75. Glunz ja OSB väittävät lisäksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamus, jonka mukaan Kronofrancen ja Glunzin myyntialueet menevät päällekkäin, on virheellinen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on nimittäin arvioinut kummankin yrityksen markkinoita koskevia tietoja väärin.

76. Nämä näkökohdat huomioon ottaen valittajat väittävät, että Kronofrancen kanne olisi pitänyt jättää tutkimatta.

29 – Asia 25/62, tuomio 15.7.1963 (Kok. 1963, s. 197, Kok. Ep. I, s. 181).

77. Komissio yhtyy pääasiallisesti valittajien toteamuksiin EY 230 artiklan neljännen kohdan rikkomisen osalta ja muistuttaa tältä osin tuensaajan kilpailijoiden asiavaltuutta koskevasta yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä. Se viittaa erityisesti asiassa Cofaz ym. vastaan komissio 28.1.1986 annettuun tuomioon [30] sekä edellä mainituissa asioissa Cook vastaan komissio ja Matra vastaan komissio annettuihin tuomioihin.

78. Kronofrance sitä vastoin väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen katsoneen perustellusti, että se oli asetuksessa N:o 659/1999 tarkoitettu asianomainen osapuoli ja että kanne, jonka se oli nostanut riidanalaisesta päätöksestä, voitiin ottaa tutkittavaksi, koska se oli vedonnut EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen menettelyllisten takeiden kunnioittamiseen. Kronofrance väittää erityisesti, että jos muodollista tutkintamenettelyä ei aloiteta, tuensaajan kilpailijan on pelkästään osoitettava olevansa EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu osapuoli, ”jota asia koskee”, jos sen kanteella pyritään turvaamaan sen menettelylliset oikeudet. Kuten yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ja erityisesti asiassa ARAP ym. vastaan komissio 16.5.2002 annetusta tuomiosta [31] ilmenee, tällaisessa tapauksessa ei ole tarpeen osoittaa, että kantajan kilpailuasemaan vaikutetaan merkittävästi. Riittää, että tuen myöntäminen voi vaikuttaa kantajan etuihin, mikä edellytys täyttyy nyt esillä olevissa asioissa, koska Kronofrancen ja Glunzin välillä on suora kilpailusuhde.

2. Asian arviointi

79. Ensimmäisessä valitusperusteessa yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään pääasiallisesti lausumaan oikeuksista, joita asianomaisille osapuolille tunnustetaan valtiontuen valvontamenettelyn yhteydessä erityisesti silloin, kun nämä osapuolet nostavat kumoamiskanteen komission päätöksestä, jossa kieltäydytään aloittamasta EY 88 artiklan 2 kohdan mukaista muodollista tutkintavaihetta.

80. Tämän valitusperusteen tutkiminen edellyttää ensinnäkin, että palautetaan mieleen kysymystä koskeva oikeuskäytäntö.

a) Oikeuskäytäntö, joka koskee asianomaisten osapuolten oikeuksia valtiontuen valvontamenettelyssä

81. Valtiontuen valvontamenettelyssä komission päätökset osoitetaan yksinomaan kyseisille jäsenvaltioille. Tämä pätee myös siinä tapauksessa, että päätös on tehty sellaisen kantelun johdosta, jossa kyseisen toimenpiteen väitetään olevan perustamissopimuksen vastaista tukea. [32]

30 – Asia 169/84 (Kok. 1986, s. 391, Kok. Ep. VIII, s. 439).

31 – Asia C-321/99 P (Kok. 2002, s. I-4287, 61 kohta).

32 – Ks. erityisesti em. asia komissio v. Sytraval ja Brink’s France, tuomion 45 kohta.

82. Luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, jotka haluavat nostaa tällaisista päätöksistä kumoamiskanteen, on siten täytettävä EY 230 artiklan neljännessä kohdassa asetetut edellytykset. Muistutan, että tämän määräyksen mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kumoamiskanteen päätöksestä, jota ei ole osoitettu hänelle, vain sen kaksiosaisen edellytyksen täyttyessä, että päätös koskee häntä suoraan ja erikseen. Jollei kyseessä oleva toimi täytä näitä edellytyksiä, siitä nostettu kanne on jätettävä tutkimatta.

83. Yhteisöjen tuomioistuin on määritellyt käsitteen ”erikseen” ulottuvuuden edellä mainitussa asiassa Plaumann vastaan komissio antamassaan tuomiossa, [33] joka on sittemmin vahvistettu vakiintuneessa oikeuskäytännössä. [34] Yhteisöjen tuomioistuin on täsmentänyt, että riidanalainen päätös voi koskea erikseen muita kuin sitä, jolle se on osoitettu, ainoastaan silloin, kun tämä päätös vaikuttaa siihen sille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuu kaikista muista ja voidaan yksilöidä ”samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu”.

84. Yhteisöjen tuomioistuin on valtiontuen valvontamenettelyn osalta myöntänyt, että käsite, jonka mukaan toimen on koskettava henkilöä erikseen, pannaan täytäntöön erityisellä tavalla ottaen huomioon EY 88 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisten menettelyjen tarkoitus ja erityispiirteet. [35]

85. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on muistuttanut valituksenalaisen tuomion 32 kohdassa, tässä valvontamenettelyssä on nimittäin kaksi vaihetta, jotka yhteisöjen tuomioistuimet ovat aina selvästi erottaneet toisistaan. [36]

86. Ensimmäisestä vaiheesta määrätään EY 88 artiklan 3 kohdassa. [37] Muistutan, että tämä vaihe antaa komissiolle mahdollisuuden suorittaa ilmoitetun hankkeen alustava ja yksinkertaistettu tutkinta, jotta komissio voisi muodostaa alustavan näkemyksen hankkeen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille. [38] Kolmansien osallistumisesta menettelyyn ei ole määrätty. Tämän tutkinnan päätteeksi komissio voi päättää, että kyseinen toimenpide ei ole EY 87 artiklassa tarkoitettua valtiontukea. Se voi – tullessaan siitä vakuuttuneeksi – myös päättää, että toimenpide on perustamissopimuksen kanssa yhteensoveltuvaa valtiontukea. Jos komissiolla sitä vastoin on vakavia vaikeuksia arvioida tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille, sen

33 – Em. asia Plaumann v. komissio, s. 223.

34 – Ks. erityisesti em. asia Cofaz ym. v. komissio, tuomion 22 kohta; em. asia Cook v. komissio, tuomion 20 kohta; yhdistetyt asiat C-15/98 ja C-105/99, Italia ja Sardegna Lines v. komissio, tuomio 19.10.2000 (Kok. 2000, s. I-8855, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja em. asia komissio v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, tuomion 33 kohta.

35 – Ks. erityisesti em. asia Cook v. komissio, tuomion 21 kohta ja em. asia Matra v. komissio, tuomion 15 kohta.

36 – Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa valituksenalaisessa tuomiossa erityisesti em. asiaan Cook v. komissio, tuomion 22 kohta; em. asiaan Matra v. komissio, tuomion 16 kohta ja em. asiaan komissio v. Sytraval ja Brink’s France, tuomion 38 ja 39 kohta. Yhteisöjen tuomioistuin on sittemmin vahvistanut tämän oikeuskäytännön em. asiassa komissio v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum antamassaan tuomiossa, 34 kohta ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin asiassa T-395/04, Air One v. komissio, 10.5.2006 antamassaan tuomiossa (Kok. 2006, s. II-1343, 33 kohta).

37 – Tämän menettelyn soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt annetaan asetuksen N:o 659/1999 4 artiklassa.

38 – Asia 120/73, Lorenz, tuomio 11.12.1973 (Kok. 1973, s. 1471, Kok. Ep. II, s. 177, 3 kohta).

on päätettävä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta.

87. Kyseessä on EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettelyn toinen vaihe. Tämän vaiheen on mahdollistettava se, että komissio saa hankittua kaikki tarpeelliset selvitykset, jotta se voisi asiaan liittyviä seikkoja koskevien täydellisten tietojen perusteella arvioida ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille. [39] Komissio on tässä tarkoituksessa velvollinen hankkimaan asianomaisten osapuolten huomautukset ilmoitetusta tukihankkeesta. [40]

88. Kuten olen todennut, yhteisöjen tuomioistuin on määritellyt EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun käsitteen ”se, jota asia koskee”, laajasti niin, että sillä tarkoitetaan henkilöitä, yrityksiä tai yritysten yhteenliittymiä, joiden etuihin tuen myöntäminen saattaa vaikuttaa, eli erityisesti kilpailevia yrityksiä ja etujärjestöjä. Muistutan, että tämä määritelmä on sittemmin vahvistettu asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan h alakohdassa.

89. Tästä seuraa, että jokaista yritystä, joka vetoaa – vaikka vain mahdolliseen – kilpailusuhteeseen, voidaan pitää EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna henkilönä, ”jota asia koskee”, ja sillä on tämän perusteella käytettävissään menettelylliset takeet, jotka antavat sille mahdollisuuden esittää huomautuksensa.

90. Niiden, joita asia koskee, oikeus nostaa kanne on oikeuskäytännössä johdettu EY 88 artiklan 2 kohdasta, ja se perustuu tässä määräyksessä niille annettuihin menettelyllisiin oikeuksiin. [41]

91. Tämä oikeuskäytäntö on muotoiltu ensimmäisen kerran edellä mainituissa asioissa Cook vastaan komissio ja Matra vastaan komissio annetuissa tuomioissa. Yhteisöjen tuomioistuin on nimittäin katsonut, että jos komissio tekee päätöksen tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille käynnistämättä muodollista tutkintavaihetta, kyseisen menettelyn tarjoamien menettelyllisten takeiden kunnioittaminen voidaan taata ainoastaan niin, että ne, joiden hyväksi nämä takeet on annettu, eli asianomaiset osapuolet voivat riitauttaa tämän päätöksen yhteisöjen tuomioistuimissa. [42]

92. Yhteisöjen tuomioistuin on ensin mainitussa asiassa siten katsonut, että William Cook plc -yritys oli EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu osapuoli, jota asia koskee, koska se valmisti samanlaisia tarvikkeita kuin tuensaajayritys. Koska se oli kyseisessä kohdassa tarkoitettu osapuoli, jota asia koskee, kyseessä olleen päätöksen oli siis katsottava koskevan

39 – Tämän menettelyn soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt annetaan asetuksen N:o 659/1999 6 ja 7 artiklassa.

40 – Asianomaisten osapuolten asemasta EY 88 artiklan 2 kohdan nojalla aloitetussa hallinnollisessa menettelyssä ks. asetuksen N:o 659/1999 20 artikla ja asia 70/72, komissio v. Saksa, tuomio 12.7.1973 (Kok. 1973, s. 813, Kok. Ep. II, s. 117, 19 kohta); asia 84/82, Saksa v. komissio, tuomio 20.3.1984 (Kok. 1984, s. 1451, Kok. Ep. VII, s. 545, 13 kohta); em. asia komissio v. Sytraval ja Brink’s France, tuomion 59 kohta ja asia C-276/03 P, Scott v. komissio, tuomio 6.10.2005 (Kok. 2005, s. I-8437, 34 kohta).

41 – Muistutan, että näitä oikeuksia ei ole olemassa EY 88 artiklan 3 kohdan mukaisessa alustavassa tutkintavaiheessa.

42 – Ks. em. asia Cook v. komissio, tuomion 23 kohta ja em. asia Matra v. komissio, tuomion 17 kohta.

sitä suoraan ja erikseen, ja näin ollen sillä oli oikeus vaatia päätöksen kumoamista EY 230 artiklan neljännen kohdan perusteella. [43]

93. Yhteisöjen tuomioistuin on jälkimmäisessä asiassa katsonut samalla tavalla, että Matra SA -yritystä voitiin pitää osapuolena, jota asia koskee, koska riidanalaisen tuen myöntäminen vaikutti sen etuihin sen ollessa ”yhteisön tärkein tila-automallisten moottoriajoneuvojen valmistaja ja [tuensaajan] tuleva kilpailija”. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että komission päätöksestä nostettu kumoamiskanne voitiin näin ollen ottaa tutkittavaksi. [44]

94. Tällaisella kanteella voidaan kuitenkin pyrkiä vain niiden menettelyllisten oikeuksien turvaamiseen, joita niillä, ”joita asia koskee”, on EY 88 artiklan 2 kohdan perusteella. Niiden on näin ollen riitautettava se, ettei muodollista tutkintamenettelyä ole aloitettu. [45]

95. Yhteenvetona voidaan todeta, että tämänhetkisestä oikeuskäytännöstä ilmenee, että kun luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö nostaa kumoamiskanteen komission päätöksestä olla vastustamatta tukea, sen on yhtäältä osoitettava olevansa EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu osapuoli, jota asia koskee, ja toisaalta perustettava kanteensa siihen, että komissio on kieltäytynyt aloittamasta muodollista tutkintamenettelyä, jonka yhteydessä sillä olisi ollut menettelyllisiä oikeuksia.

96. Jos kantaja sitä vastoin suoraan kyseenalaistaa, onko arviointi, jonka komissio on tehnyt alustavan tutkinnan päätteeksi, perusteltu, se on samassa tilanteessa kuin kuka tahansa henkilö, joka aikoo riitauttaa päätöksen, jota ei ole osoitettu sille, kuten henkilö, joka nostaa kanteen muodollisen tutkintamenettelyn lopuksi tehdystä päätöksestä.

97. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on edellä mainitussa asiassa Skibsværftsforeningen ym. vastaan komissio antamassaan tuomiossa siten todennut selvästi, että silloin kun kantaja ei vaadi komission päätöksen kumoamista sillä perusteella, että komissio on laiminlyönyt velvollisuutensa aloittaa muodollinen tutkintamenettely tai ettei se ole näin tehdessään kunnioittanut tämän menettelyn kantajalle antamia oikeuksia, sovelletaan yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa Plaumann vastaan komissio asettamia tiukkoja arviointiperusteita. [46]

98. Pelkästään se seikka, että kantajaa voidaan pitää EY 88 artiklan 2 kohdassa

43 – Em. asia Cook v. komissio, tuomion 25 ja 26 kohta.

44 – Em. asia Matra v. komissio, tuomion 19 ja 20 kohta.

45 – Ks. erityisesti em. asia Cook v. komissio, tuomion 23 kohta; em. asia Matra v. komissio, tuomion 17 kohta; em. asia komissio v. Sytraval ja Brink’s France, tuomion 47 kohta; em. asia komissio v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, tuomion 35 kohta ja asia T-266/94, Skibsværftsforeningen ym. v. komissio, tuomio 22.10.1996 (Kok. 1996, s. II-1399, 45 kohta).

46 – Ks. tuomion 45 kohta.

tarkoitettuna osapuolena, jota asia koskee, ei näin ollen enää riitä siihen, että kanne otettaisiin tutkittavaksi. Kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä on, että kantaja osoittaa, että kyseinen päätös vaikuttaa siihen sille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuu kaikista muista.[47] Yhteisöjen tuomioistuin on myöntänyt, että näin voi olla silloin, kun kantaja osoittaa, että kyseessä olevan päätöksen kohteena oleva tuki vaikuttaa merkittävästi kantajan kilpailuasemaan markkinoilla.[48]

99. Oikeuskäytännöstä ilmenee siten, että jos kantaja riitauttaa sen, että komissio on kieltäytynyt käynnistämästä muodollista tutkintavaihetta, vetoamalla menettelyllisten oikeuksiensa loukkaamiseen, sen on osoitettava, että se on EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu osapuoli, jota asia koskee, koska kyseessä olevan tuen myöntäminen *voi vaikuttaa sen etuihin*.

100. Jos kantaja sitä vastoin riitauttaa sen, onko tuen arviointia koskeva päätös sellaisenaan perusteltu, sen on näissä olosuhteissa osoitettava, että tuki *vaikuttaa merkittävästi sen kilpailuasemaan markkinoilla*. Sen on siis vaikeampi saada asiaansa yhteisöjen tuomioistuinten käsiteltäväksi kuin ensin mainitussa tapauksessa.

47 – Ks. myös em. asia komissio v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, tuomion 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

48 – Ks. vastaavasti em. asia Cofaz ym. v. komissio, tuomion 22–25 kohta ja em. asia komissio v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, tuomion 37 kohta.

101. Tätä oikeuskäytäntöä on viime vuosina arvosteltu ankarasti.

102. Julkisasiamies Jacobs on edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum esittämässään ratkaisuehdotuksessa pitänyt kyseistä oikeuskäytäntöä monimutkaisena, epäloogisena ja epäjohdonmukaisena, koska hänen mukaansa se sisältää eräitä keinotekoisia erotteluja siltä osin, millä edellytyksillä asia voidaan käsitellä yhteisöjen tuomioistuimissa.[49] Julkisasiamies Jacobs on esitettyään useita varauksia edellä mainituissa asioissa Cook vastaan komissio ja Matra vastaan komissio annettuja tuomioita kohtaan lopuksi kehottanut yhteisöjen tuomioistuinta arvioimaan oikeuskäytäntöään uudelleen ja selventämään sitä ja ehdottanut, että yhteisöjen tuomioistuin

49 – Ks. erityisesti ratkaisuehdotuksen 101, 102 ja 138–141 kohta. Kuten julkisasiamies Jacobs korostaa, nämä vaikeudet on tuotu esiin myös oikeuskirjallisuudessa, ks. erityisesti Winter, J., "The rights of complainants in State aid cases: judicial review of Commission decisions adopted under article 88 (ex 93) EC", *Common Market Law Review*, 1999, nro 36, s. 521; Soltész, U. ja Bielesz, H., "Judicial review of State aid decisions", *European Competition Law Review*, 2004, s. 133 ja Flynn, L., "Remedies in the European Courts", teoksessa Biondi, A. ym. (toim.), *The Law of State Aid in the EU*, Oxford, 2004, s. 283.Ks. myös Azizi, J., "Droits de la défense dans la procédure en matière d'aides d'État: le point de vue judiciaire", *Un rôle pour la défense dans les procédures communautaires de concurrence*, Bruylant, Bruxelles, 1997, s. 87, erityisesti s. 112–120; Vandersanden, G., "Pour un élargissement du droit des particuliers d'agir en annulation contre des actes autres que les décisions qui leur sont adressées", *Cahiers de droit européen*, 1995, nro 5 ja nro 6; Lenaerts, K., "The legal protection of private parties under the EC Treaty: a coherent and complete system of judicial review?", *Scritti in onore di Giuseppe Federico Mancini*, osa II, Diritto dell'Unione europea, Milano, 1998; Jankovec, B. ja Kronenberger, V., "Third parties in state aid litigation: Locus standi and procedural guarantees", teoksessa Sánchez Rydelski, M., *The EC State aid regime: distortive effects of State aid on competition and trade*, May, Lontoo, 2006, s. 848; Sinnaeve, A., "State aid procedures: developments since the entry into force of the procedural regulation", *Common Market Law Review*, 2007, nro 44, s. 965 sekä Coulon, E. ja Cras, S., "Contentieux de la légalité dans le domaine des aides d'État: les récentes évolutions dans l'application des articles 173 et 175 du traité CE", *Cahiers de droit européen*, 1999, osa 35, nro 1 ja nro 2, s. 61, erityisesti s. 91–110.

soveltaa kaikissa tapauksissa, joissa kantaja riitauttaa EY 88 artiklan 3 kohdan nojalla tehdyn päätöksen, edellytystä, jonka mukaan päätöksen pitää koskea kantajaa suoraan ja erikseen, riippumatta kanteen nostamisen perusteista, sillä edellytys, jonka mukaan päätöksen pitää koskea kantajaa erikseen, on julkisasiamies Jacobsin mukaan eri asia kuin asianomaisen osapuolen käsite.

103. Vaikka nyt käsiteltävänä olevat asiat eivät ole paras asiayhteys tätä kysymystä koskevan uuden lähestymistavan esittämiselle, haluan kuitenkin esittää muutamia huomautuksia.

104. On totta, että erottelu, jonka yhteisöjen tuomioistuimet ovat tehneet EY 88 artiklan 3 kohdan perusteella tehdystä päätöksestä nostettujen kanteiden tutkittavaksi ottamisen edellytysten osalta, on altis arvostelulle. Tässä oikeuskäytännössä nimittäin lopulta päädytään rajoittamaan asianomaisille osapuolille valtiontuen valvontamenettelyssä annettuja oikeuksia. Vaikka yhteisöjen tuomioistuin antaa näille osapuolille oikeuksia, kun ne vetoavat kanteensa tueksi siihen, että niiden menettelyllisiä takeita on loukattu, se samaan aikaan epää niiltä nämä oikeudet, jos ne haluavat riitauttaa tuen arviointia koskevan päätöksen perusteltavuuden itsensä. Tällainen oikeuskäytäntö herättää kysymyksiä, eikä se anna EY 88 artiklan 3 kohdalle selvää sisältöä.

105. Oikeus saada asia yhteisöjen tuomioistuinten käsiteltäväksi on kuitenkin ala, jolla mielestäni enemmän kuin millään muulla alalla vaaditaan, että oikeus on selvä ja johdonmukainen. Rajoitusten, joita tehdään henkilöiden oikeuteen saada säännöt ja toimenpiteet, joita toimielimet soveltavat heidän toimintaansa tai tilanteeseensa, tuomioistuimen valvottaviksi, on oltava helposti ymmärrettävissä.

106. Se, että yhden ja saman kanteen, joka on nostettu yhdestä ja samasta päätöksestä kannekirjelmässä, jolla on sama kohde, tutkittavaksi ottamisen edellytysten osalta tehdään ero, on kuitenkin todellakin keinotekoista. Mielestäni kantaja nimittäin pyrkii samaan tavoitteeseen siitä riippumatta, vetoaako hän menettelyllisten oikeuksiensa turvaamiseen vai riitauttaako hän tuen arviointia koskevan päätöksen perusteltavuuden. Kummassakin tapauksessa kantaja pyrkii kanteellaan siihen, että tuen muodollisen tutkinnan vaihe käynnistetään.

107. Lisäksi tällainen erottelu tekee yhteisöjen tuomioistuinten tehtävän vaikeaksi, koska näitä kahta tapausta ei ole välttämättä helppo erottaa toisistaan kumoamiskanteen sanamuodon perusteella.

108. Tämän vuoksi yhteisöjen tuomioistuimen pitäisi mielestäni ajan mittaan tehdä tästä oikeuskäytännöstä yksinkertaisempi ja johdonmukaisempi määrittelemällä valtiontukea koskevista päätöksistä nostettuihin kanteisiin sovellettavat tutkittavaksi ottamisen edellytykset pelkästään kanteen kohteen perusteella eikä kanteen tueksi esitettyjen kanneperusteiden perusteella.

109. Yhteisöjen tuomioistuimen pitäisi siten myöntää, että kun henkilö riitauttaa komission alustavan tutkinnan päätteeksi tekemän arvioinnin perusteltavuuden, hän väistämättä

kyseenalaistaa muodollisen tutkintamenettelyn aloittamatta jättämisen ja pyrkii näin ollen saamaan turvaa menettelyllisille oikeuksilleen. Tällä kanteella pyritään siihen, että aloitettaisiin muodollinen tutkintamenettely, jonka yhteydessä kantaja voi esittää huomautuksensa, ja tämä on kanteen ainoa kohde siitä riippumatta, mihin kanneperusteeseen siinä vedotaan.

110. Näissä olosuhteissa ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin soveltaa edellä mainituissa asioissa Cook vastaan komissio ja Matra vastaan komissio annetuissa tuomioissa kehitettyä oikeuskäytäntöä kaikkiin EY 88 artiklan 3 kohdan perusteella tehdyistä päätöksistä nostettuihin kanteisiin.

111. Tämän ratkaisun avulla yksityisille oikeussubjekteille voidaan ensinnäkin tarjota laajemmat mahdollisuudet saattaa asiansa yhteisöjen tuomioistuinten käsiteltäväksi. Edellä mainituissa asioissa Cook vastaan komissio ja Matra vastaan komissio annettuihin tuomioihin perustuva oikeuskäytäntö on selvästi seurausta yhteisöjen tuomioistuimen tahdosta laajentaa oikeussuoja koskemaan henkilöitä, jotka eivät menettelyn tässä vaiheessa pysty osoittamaan, että he täyttävät edellä mainitussa asiassa Plaumann vastaan komissio annetussa tuomiossa esitetyt erittäin tiukat arviointiperusteet. Tältä osin on tarpeen muistuttaa, ettei ole olemassa mitään julkistamiskeinoa, jolla kolmansille osapuolille tiedotettaisiin ilmoitetuista tukihankkeista. Yhteisöjen tuomioistuin on yhdistetyissä asioissa Heineken Brouwerijen antamassaan tuomiossa [50] siten täsmentänyt, että EY 88 artiklan 3 kohdassa ”ei vaadita, että jäsenvaltion komissiolle tekemä ilmoitus tuen käyttöönottoon tai muuttamiseen tähtäävistä hankkeista saatetaan välittömästi kaikkien niiden tietoon, joita asia koskee, sillä tällainen velvollisuus on vain komissiolla, kun tämä aloittaa [EY 88 artiklan 2 kohdassa] tarkoitetun menettelyn”. [51] Sitä vastoin päätös alustavan tutkintavaiheen *lopettamisesta* julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä vaikkakin vain suppeassa muodossa. Kyseiselle jäsenvaltiolle osoitetun päätöksen teksti puolestaan on saatavissa vain todistusvoimaisella kielellä. Kun huomioon otetaan tällaiseen päätökseen sisältyvät tiedot, henkilöllä, joka haluaisi nostaa päätöksestä kumoamiskanteen, ei välttämättä ole sellaisia riittäviä tietoja, että hän voisi näyttää kannekirjelmässään toteen, että päätös koskee häntä erikseen yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa Plaumann vastaan komissio antamassa tuomiossa esittämissä arviointiperusteissa tarkoitetuin tavoin. [52]

112. Toiseksi tämän ratkaisun avulla pystytään vahvistamaan komission päätöksiin kohdistuvaa tuomioistuinvalvontaa. Ei nimittäin pidä unohtaa, että komissiolla on yksinomainen toimivalta valtiontuen valvonnan osalta. Se, että kilpailijoille, kuten kaikille muille henkilöille, joiden etuihin kyseessä oleva toimenpide saattaa vaikuttaa, tunnustetaan oikeus riitauttaa päätös, jossa komissio muodollista tutkintamenettelyä aloittamatta päättää, että ilmoitettu toimenpide ei ole tukea tai että se on yhteismarkkinoille soveltuvaa tukea, vahvistaa komission päätöksiin kohdistuvaa tuomioistuinvalvontaa ja sitäkin suuremmalla syyllä valtiontukea koskevien perustamissopimuksen määräysten soveltamista.

50 – Yhdistetyt asiat 91/83 ja 127/83, tuomio 9.10.1984 (Kok. 1984, s. 3435).

51 – Tuomion 15 kohta.

52 – Julkisasiamies Tesauro on em. asiassa Cook v. komissio esittämässään ratkaisuehdotuksessa täsmentänyt tältä osin, että näissä olosuhteissa näitä yrityksiä ei voida velvoittaa esittämään kannekirjelmässään tarkkoja väitteitä tuen merkityksestä ja vaikutuksesta, kuten tuen vaikutuksesta tuensaajan tuotantokustannuksiin, markkinaosuuksien kehityksestä tai tuen vaikutuksesta kauppaan (41 kohta).

113. On lisäksi todettava, että kun muodollinen tutkintamenettely on aloitettu ja asianomaiset osapuolet ovat sen yhteydessä pystyneet esittämään huomautuksensa, komission päätöksestä nostetulla kanteella pyritään kiistatta kyseenalaistamaan itse komission arvioinnin perusteltavuus. On näin ollen selvää, että jokaisen, joka haluaa nostaa kanteen tästä päätöksestä, on osoitettava, että hänellä on erityinen intressi, ja näytettävä yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa Cofaz ym. vastaan komissio antamassa tuomiossa esittämissä arviointiperusteissa tarkoitetuin tavoin, että hänen kilpailuasemaansa markkinoilla vaikutetaan merkittävästi.

b) Arviointi nyt käsiteltävänä olevien asioiden kannalta

114. Edellä mainituissa asioissa Cook vastaan komissio ja Matra vastaan komissio annettujen tuomioiden mukaista oikeuskäytäntöä kohtaan esitetyistä varauksista huolimatta yhteisöjen tuomioistuin on suuressa jaostossa kuitenkin vahvistanut tämän oikeuskäytännön edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum antamassaan tuomiossa.[53] Tämä tuomio on annettu vuotta myöhemmin kuin valituksenalainen tuomio.

115. Kuten valituksenalaisen tuomion 33 ja 34 kohdasta ilmenee, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siten tutkinut yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainituissa asioissa Cook vastaan komissio ja Matra vastaan komissio antamissa tuomiossa kehitetyn oikeuskäytännön valossa, voidaanko Kronofrancen nostama kumoamiskanne ottaa tutkittavaksi. Muistutan, että Kronofrance väitti komission loukanneen sen menettelyllisiä oikeuksia siten, että se oli kieltäytynyt käynnistämästä muodollista tutkintavaihetta, jossa Kronofrance olisi asianomaisena osapuolena voinut esittää huomautuksensa suunnitellun tuen myöntämisestä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siten muistuttanut, että ”kun kantaja pyrkii nostamalla kumoamiskanteen alustavan vaiheen lopuksi tehdystä komission päätöksestä saamaan aikaan sen, että EY 88 artiklan 2 kohdassa määrättyjä menettelyllisiä takeita noudatetaan, *kyseisen päätöksen voidaan katsoa koskevan kantajaa suoraan ja erikseen EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla pelkästään sen perusteella, että kantaja on EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu osapuoli, jota asia koskee*”.[54] Mielestäni tämä ratkaisu on täysin sopusoinnussa yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainituissa asioissa Cook vastaan komissio ja Matra vastaan komissio antamissa tuomioissa kehittämän ja edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum sittemmin vahvistaman oikeuskäytännön kanssa.

116. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siis tutkinut valituksenalaisen tuomion 36–44 kohdassa, voitiinko kantajaa pitää asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan h alakohdassa tarkoitettuna ”asianomaisena osapuolena”. Se on tässä tarkoituksessa analysoinut Kronofrancen kilpailuasemaa puulevyjen markkinoilla.

53 – Ks. erityisesti tuomion 31–37 kohta.

54 – Kursivointi tässä.

117. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ollut edellä mainitun oikeuskäytännön mukaan velvollinen tutkimaan, vaikutettiinko kantajan etuihin *merkittävästi*. Riitti, että se osoittaa, että suunnitellun tuen myöntäminen *saattoi vaikuttaa* Kronofrancen asemaan markkinoilla.

118. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on harjoittaessaan yksinomaiseen toimivaltaansa kuuluvia tosiseikkojen arviointia siten analysoinut valituksenalaisen tuomion 38–44 kohdassa Kronofrancen kilpailuasemaa kyseisillä markkinoilla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ensinnäkin todennut, että kantaja ja tuensaajayritys toimivat samoilla tuotemarkkinoilla eli puulevyjen valmistusmarkkinoilla. Se on seuraavaksi todennut, että relevantit maantieteelliset markkinat olivat Euroopan talousalueen markkinat, joilla kummankin yrityksen toimitusalueet sijaitsevat ja menevät päällekkäin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siten päätellyt valituksenalaisen tuomion 44 kohdassa, että kantaja on tuensaajayrityksen kilpailija ja että sitä voidaan tämän perusteella pitää asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan h alakohdassa tarkoitettuna ”asianomaisena osapuolena”.

119. Mielestäni tämä selvitys on yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainituissa asioissa Cook vastaan komissio ja Matra vastaan komissio antamissa tuomioissa tekemä kilpailuanalyysi huomioon ottaen riittävä.

120. Näissä olosuhteissa ja edellä esiin tuodut seikat huomioon ottaen katson, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut perustellusti, että Kronofrance oli asetuksessa N:o 659/1999 tarkoitettu asianomainen osapuoli ja että sillä oli oikeus nostaa kumoamiskanne riidanalaisesta päätöksestä.

121. Valitusperuste on mielestäni siis hylättävä perusteettomana.

B *Toinen valitusperuste, jonka mukaan monialaisia puitteita on tulkittu väärin ja EY 87 artiklaa on rikottu*

122. Toisessa valitusperusteessa on käsitykseni mukaan kaksi osaa. Ensimmäisen osan tueksi valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on markkinoiden kilpailutilannetta koskevaan tekijään kohdistunutta komission tutkintaa arvioidessaan ylittänyt tuomiovaltansa. Valitusperusteen toisen osan tueksi valittajat esittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on joka tapauksessa tehnyt oikeudellisen virheen tulkitessaan monialaisia puitteita, kun se on katsonut, että tätä tekijää ei ollut arvioitava pelkästään suhteessa kyseisen toimialan rakenteelliseen kapasiteettiin vaan että oli tutkittava myös, toteutettiinko

kyseiset investoinnit mahdollisesti taantuvilla markkinoilla.

saadaan ottaa huomioon vain, jos kapasiteetin käytöstä ei ole saatavilla riittävästi tietoa. Näin ei kuitenkaan ole nyt esillä olevissa asioissa, koska kaikki kapasiteetin käyttöä koskevat tiedot olivat saatavilla.

1. Asianosaisten lausumat

123. Saksan liittotasavalta sekä Glunz ja OSB väittävät komission tukemina, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on soveltanut EY 87 artiklan 3 kohtaa ja monialaisia puitteita väärin.

125. Valittajien mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on lisäksi todennut valituksenalaisen tuomion 104–107 kohdassa, että tätä kysymystä koskeva komission horjuva päätöskäytäntö ei osoita vääräksi sen tulkintaa monialaisista puitteista. Valittajat ja komissio vastaavat tähän, että tämän käytännön perusteellisempi analyysi osoittaa kuitenkin, että komissio päinvastoin on aina nimenomaisesti soveltanut tutkintaperusteita edellä mainitussa järjestyksessä yhtä poikkeusta lukuun ottamatta (16.5.2000 tehty päätös olla vastustamatta Pirna AG:lle myönnettyä tukea). [55]

124. Niiden mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ylittänyt sen harjoittamalle tuomioistuinvalvonnalle asetetut rajat tulkitessaan monialaisia puitteita ja tehdessään omia taloudellisia arviointejaan. Se on näin toimiessaan loukannut sitä laajaa harkintavaltaa, joka komissiolla on soveltaessaan EY 87 artiklan 3 kohtaa, jonka yhteydessä komissio on antanut nämä puitteet ja soveltanut niitä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuitenkin tulkinnut kyseisiä puitteita ja erityisesti niiden 3.2, 3.4 ja 3.10 kohtaa niiden sanamuodon, merkityksen ja tarkoituksen vastaisesti katsoessaan, että suunnitellun alueellisen tuen vaikutuksia markkinoihin oli arvioitava paitsi kyseessä olevan toimialan kapasiteetin käytön perusteella myös ottamalla huomioon markkinoiden taantuminen. Valittajien mukaan näistä määräyksistä nimittäin ilmenee, että se, ovatko markkinat taantumassa, on pelkästään toissijainen valvontaperuste, joka

126. Valittajat toteavat lopuksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 108 kohdassa perustellut taantuvia markkinoita koskevan arviointiperusteen soveltamista myös sillä, että monialaisten puitteiden vuonna 2002 hyväksytyn version [56] 32 kohdassa tukeudutaan markkinoiden taloudellisen taantumisen tutkimiseen vaikeuksissa olevien toimialojen

55 – EYVL C 278, s. 26. Saksan viranomaisille osoitetun päätöksen teksti on päätöksen todistusvoimaisella kielellä eli saksaksi osoitteessa http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2000/n035-00.pdf.

56 – EYVL 2002, C 70, s. 8.

yksilöimiseksi. Siitä riippumatta, että vuoden 2002 monialaisilla puitteilla ei ole merkitystä tulkittaessa tämän toimen aikaisempaa versiota, toteamus on valittajien mukaan kuitenkin virheellinen. Kaikki viittaukset relevanttien markkinoiden taloudellista taantumaa koskevaan arviointiperusteeseen on tosiasiassa jätetty pois vuoden 2002 monialaisten puitteiden tekstistä, ja tämä on tehty jo ennen valituksenalaisen tuomion antamista. Komissio nimittäin on alueellisesta tuesta suurille investointihankkeille annettujen monialaisten puitteiden (2002) muuttamisesta rakenteellisista ongelmista kärsiviä aloja koskevan luettelon laatimisen osalta sekä EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 1 kohdan mukaisista aiheellisista toimenpiteistä moottoriajoneuvoalalla ja synteettikuitualalla tehdystä ehdotuksesta 1.11.2003 antamallaan tiedonannolla [57] muuttanut vuoden 2002 monialaisten puitteiden 32 kohtaa 1.1.2004 lukien.

127. Kronofrance vastaa tähän, että monialaisten puitteiden 3.10 kohdan sanamuodosta ilmenee nimenomaisesti, että komission on arvioidessaan kilpailutilannetta markkinoilla, joita tukihanke koskee, aina määritettävä, kasvattaako hanke kapasiteettia toimialalla, jolla on rakenteellista ylikapasiteettia, ja kohdistuuko se taantuviin markkinoihin. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on korostanut valituksenalaisessa tuomiossa, viimeksi mainittu seikka on tutkittava aina, koska taantuvilla markkinoilla myönnetty tuki on väistämättä omiaan aiheuttamaan voimakasta kilpailun vääristymistä.

57 – EUVL 2003, C 263, s. 3.

2. Asian arviointi

a) Valitusperusteen ensimmäinen osa, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ylittänyt toimivaltansa

128. Katson valittajien kannan vastaisesti, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella oli oikeus valvoa kokonaisvaltaisesti sitä, miten komissio oli arvioinut markkinoiden kilpailutilannetta koskevan mukautustekijän arviointimenetelmää.

129. Pitää paikkansa, että komissiolla on EY 87 artiklan 3 kohtaa soveltaessaan laaja harkintavalta erityisesti silloin, kun se toteuttaa monitahoista taloudellista tai sosiaalista arviointia edellyttävän toimen. [58] Mielestäni näin on silloin, kun komission on tutkittava, onko markkinoilla, joilla investointi on tarkoitus toteuttaa, rakenteellista ylikapasiteettia tai ovatko ne taantumassa.

58 – Ks. valituksenalaisen tuomion 79 kohta sekä asia C-91/01, Italia v. komissio, tuomio 29.4.2004 (Kok. 2004, s. I-4355, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja yhdistetyt asiat T-228/99 ja T-233/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio, tuomio 6.3.2003 (Kok. 2003, s. II-435, 282 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

130. Tällaisessa tilanteessa yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että tähän arviointiin kohdistuva tuomioistuinvalvonta on rajoitettua. Yhteisöjen tuomioistuimet eivät näin ollen voi korvata komission tosiseikoista tekemää arviointia omalla arvioinnillaan eivätkä tehdä omia taloudellisia arviointejaan. Tällaisessa tapauksessa yhteisöjen tuomioistuinten harjoittama valvonta kohdistuu ainoastaan siihen, että menettelyä ja perusteluvelvollisuutta koskevia sääntöjä on noudatettu, että tosiseikat pitävät asiallisesti paikkansa, että asiassa ei ole tehty oikeudellista virhettä, että tosiseikkoja ei ole arvioitu ilmeisen virheellisesti ja että harkintavaltaa ei ole käytetty väärin. [59]

131. Mielestäni nyt ei kuitenkaan ole kysymys tällaisesta tilanteesta. Nyt käsiteltävinä olevissa valituksissa ei nimittäin ole pyydetty yhteisöjen tuomioistuinta ratkaisemaan, onko markkinoilla, joilla tuensaajayritys toimii, rakenteellista ylikapasiteettia tai ovatko ne taantuvat. Kysymys on siitä, saiko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tulkita menetelmää, jota komissio käyttää valvoessaan, ovatko alueelliset investointitukihankkeet yhteensoveltuvia EY 87 artiklan kanssa.

132. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että yhteisöjen tuomioistuimet harjoittavat lähtökohtaisesti kokonaisvaltaista valvontaa, kun on kysymys siitä, kuuluuko toimenpide EY 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. [60]

133. Nyt esillä olevissa asioissa on kysymys tällaisesta tilanteesta. On muistutettava, että monialaisissa puitteissa nimittäin vahvistetaan menettely, jonka avulla voidaan laskea alueellisten investointitukien intensiteetin sallittu enimmäismäärä. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa, sillä, miten komissio panee tämän menetelmän täytäntöön, on sitovia oikeusvaikutuksia, koska se vaikuttaa sen tuen määrään, joka voidaan todeta yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Tämä laskentamenetelmä on siten ilman muuta luonteeltaan oikeudellinen, ja sen täytäntöönpanon on perustuttava objektiivisiin seikkoihin. Sen ratkaiseminen, onko kilpailutekijää laskettaessa otettava huomioon paitsi toimialan rakenteellinen ylikapasiteetti myös se, että markkinat ovat taantuvat, ei kuulu komission suorittaman monitahoisen taloudellisen arvioinnin alaan, vaan tätä seikkaa on tulkittava perustamissopimuksessa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. [61]

134. Oikeuskäytännössä on useita esimerkkejä siitä, että yhteisöjen tuomioistuimet ovat harjoittaneet tällaista valvontaa. Mielessäni on edellä mainitussa asiassa Italia vastaan komissio annettu tuomio, joka koski kumoamiskannetta, jonka Italian tasavalta oli nostanut komission päätöksestä, jossa tämän valtion myöntämä tuki todettiin yhteismarkkinoille soveltumattomaksi. Tässä asiassa Italian tasavalta väitti erityisesti, että kieltäytyessään hyväksymästä pienille ja keskisuurille yrityksille tarkoitettua tuen intensiteetin korotusta komissio oli rikkonut EY 87 ja EY 88 artiklaa sekä pienten ja keskisuurten yritysten valtion tukia koskevista

59 – Ks. em. asia Italia v. komissio, tuomion 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja asia T-68/03, Olympiaki Aeroporia Ypiresies v. komissio, tuomio 12.9.2007 (Kok. 2007, s. II-2911, 150 kohta).

60 – Asia C-83/98 P, Ranska v. Ladbroke Racing ja komissio, tuomio 16.5.2000 (Kok. 2000, s. I-3271, 25 kohta). Ks. myös em. yhdistetyt asiat Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio, tuomion 282 kohta ja asia T-65/96, Kish Glass v. komissio, tuomio 30.3.2000 (Kok. 2000, s. II-1885, 64 kohta).

61 – Tältä osin ks. em. asia Ranska v. Ladbroke Racing ja komissio, tuomion 25 kohta; asia T-152/99, HAMSA v. komissio, tuomio 11.7.2002 (Kok. 2002, s. II-3049, 159 kohta) ja em. asia Olympiaki Aeroporia Ypiresies v. komissio, tuomion 150 kohta.

yhteisön suuntaviivoista annettua komission tiedonantoa.[62] Tässä tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin tulkitsi kyseisiä suuntaviivoja EY 87 artiklan ja suuntaviivoissa tarkoitettujen tavoitteiden valossa.[63]

135. Nämä seikat huomioon ottaen katson, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin sai valvoa kokonaisvaltaisesti sitä, miten komissio oli arvioinut markkinoiden kilpailutilannetta koskevan mukautustekijän arviointimenetelmää.

136. Katson siis, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole tehnyt oikeudellista virhettä, siltä osin kuin on kysymys komission arviointeihin kohdistuvan tuomioistuinvalvonnan laajuudesta.

b) Valitusperusteen toinen osa, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen tulkitessaan monialaisia puitteita

137. Nyt on tutkittava, saiko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lainmukaisesti katsoa, että komissio oli rikkonut EY 87 artiklaa ja monialaisia puitteita ja siten soveltanut väärin kyseisen tuen valvontamenettelyä, kun se ei ollut kilpailutilanteen perusteella sovellettavaa mukautustekijää laskiessaan selvittänyt, oliko ilmoitettu tukihanke tarkoitus toteuttaa taantuvilla markkinoilla.

138. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 89 kohdassa, monialaisten puitteiden sanamuoto voidaan ymmärtää komission esittämällä tavalla. Näiden puitteiden 3.4 kohdan sanamuodosta nimittäin ilmenee, että komissio tarkastelee, tehdäänkö investointi taantuvilla markkinoilla, ”jos kapasiteetin käytöstä ei ole saatavilla riittävästi tietoa”. Nyt esillä olevissa asioissa asiakirja-aineistosta ilmenee komission katsoneen, että tiedot kyseisen toimialan rakenteellisen kapasiteetin käyttöasteesta riittivät kilpailutekijän laskemiseen. Komissio ei siis näytä poikenneen monialaisissa puitteissa esitetystä menetelmästä.

139. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuitenkin katsonut, että monialaisten puitteiden 3.4 kohtaa oli sen sanamuodosta huolimatta tulkittava EY 87 artiklan valossa. Näin tehdessään se on katsonut valituksenalaisen tuomion 96 ja 97 kohdassa, että toimialan rakenteellisen kapasiteetin käyttöastetta ja taantuvien markkinoiden olemassaoloa koskevat tiedot olivat kaksi erityistä arviointiperustetta, jotka komission oli tutkittava kumulatiivisesti.

62 – EYVL 1996, C 213, s. 4.

63 – Ks. tuomion 50–54 kohta.

140. Mielestäni ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä.

141. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä nimittäin ilmenee, että puitteiden tai tiedonantojen, joiden tavoitteena on tiedottaa ja esitellä yksinkertaistetussa muodossa perusteita, joita komissio aikoo soveltaa tutkiessaan, soveltuuko suunniteltu tuki yhteismarkkinoille, antamisella ei voida missään tapauksessa poiketa EY 87 artiklasta, eikä se vapauta komissiota arvioimasta kutakin tapausta kyseisessä määräyksessä esitettyjen perusteiden pohjalta.[64] Muistutan, että suuntaviivat ovat pelkästään ohjeellisia. Niillä ei ole normatiivista arvoa.[65] Niitä ei – kuten ei muitakaan EY 87 ja EY 88 artiklan soveltamiseksi annettuja johdetun oikeuden toimia – voida tulkita tavalla, joka supistaa perustamissopimuksessa annettujen sääntöjen ulottuvuutta tai joka on ristiriidassa siinä tarkoitettujen tavoitteiden kanssa.[66] On lisäksi muistutettava, että kuten yhteisöjen tuomioistuin on katsonut edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Belgia ja Forum 187 vastaan komissio antamassaan tuomiossa, sen toimivallan ja niiden velvollisuuksien, joita komissiolla on valtiontukien alalla, ulottuvuutta on arvioitava EY 87 ja EY 88 artiklan perusteella.[67] On siten todettava, että vaikka komission tällä alalla antamat puitteet ja tiedonannot sitovat sitä, näin on vain siinä määrin kuin näillä toimilla ei poiketa perustamissopimuksen määräysten moitteettomasta soveltamisesta.[68]

142. Antaessaan monialaiset puitteet ja vahvistaessaan erityisesti tuen sallitun enimmäismäärän komissio on halunnut rajoittaa niitä kilpailua vääristäviä vaikutuksia, joita saattaa aiheutua suurille investointihankkeille myönnettävästä alueellisesta tuesta, jonka enimmäismäärä ylittää alueelliset haittatekijät.[69] Kilpailutilanteen perusteella sovellettavan mukautustekijän määrittämisen oli tarkoitus mahdollistaa se, että saadaan kuva relevanttien markkinoiden tilanteesta.

143. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa, tämän mukautustekijän määrittämisen on siis perustuttava sekä markkinoiden rakenteiden että niiden suhdanteiden arviointiin. Kuten olen todennut, tämä tutkinta on sitäkin tärkeämpi, sillä komission kyseistä mukautustekijää koskevalla arvioinnilla on sitovia oikeusvaikutuksia, koska se vaikuttaa sen tuen määrään, joka voidaan todeta yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

144. Monialaisten puitteiden 3.4 kohdan sanamuodosta huolimatta katson siten, että kilpailutilannetta koskevaa mukautustekijää ei ole arvioitava pelkästään tutkimalla

64 – Ks. asia 310/85, Deufil v. komissio, tuomio 24.2.1987 (Kok. 1987, s. 901, 22 kohta); asia C-351/98, Espanja v. komissio, tuomio 26.9.2002 (Kok. 2002, s. I-8031, 53 kohta) ja asia T-214/95, Vlaams Gewest v. komissio, tuomio 30.4.1998 (Kok. 1998, s. II-717, 79 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

65 – Senden, L., *Soft Law in European Community Law*, Hart Publishing, Oxford ja Portland, 2004.

66 – Ks. yhdistetyt asiat C-182/03 ja C-217/03, Belgia ja Forum 187 v. komissio, tuomio 22.6.2006 (Kok. 2006, s. I-5479, 72 kohta).

67 – Idem.

68 – Ks. em. asia Italia v. komissio, tuomion 45 kohta.

69 – Ks. monialaisten puitteiden 1.1–1.4 kohta.

kyseisen toimialan rakenteellista kapasiteettia vaan myös analysoimalla, onko vaarana, että suunnitellut investoinnit toteutetaan taantuvilla markkinoilla.

145. Katson ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tavoin, että nämä tiedot ovat erillisiä ja heijastavat markkinoiden eri realiteetteja. Ensimmäinen arviointiperuste perustuu yrityksen tai toimialan tuotantokapasiteettiin, kun taas jälkimmäinen koskee enemmänkin kyseisten tuotteiden kysyntää ja kulutusta relevanteilla markkinoilla.[70] Ei ole mahdotonta, että havaitaan, ettei toimialalla ole rakenteellista ylikapasiteettia, mutta todetaan kuitenkin, että kysyntä laskee asteittain. Tämä lasku voi ajan myötä johtaa yrityksen tai toimialan kapasiteetin käyttöasteen pienenemiseen ja tämän johdosta rakenteelliseen ylikapasiteettiin. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin perustellusti toteaa valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa, ei voida hyväksyä tulkintaa, jonka mukaan komissio voi sallia valtiontuen maksamisen taantuvilla markkinoilla tuotteita kaupan pitävälle yritykselle ilman, että komissio olisi ottanut kyseistä seikkaa mitenkään huomioon harjoittaessaan valvontaansa. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa erittäin perustellusti, on selvää, että tällaisilla markkinoilla toteutetut investoinnit aiheuttavat vakavaa vaaraa kilpailun vääristymisestä markkinoilla, mikä on väistämättä vastoin EY 87 artiklan mukaista vääristymättömän kilpailun tavoitetta.

70 – Ks. monialaisten puitteiden 7.7 ja 7.8 kohta, joiden sisältö on esitetty edellä alaviitteissä 17 ja 18.

146. Tämän vuoksi katson, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on voinut lainmukaisesti katsoa, että toimialan rakenteellinen ylikapasiteetti ja markkinoiden taantuminen ovat kaksi erillistä arviointiperustetta, jotka komission olisi pitänyt tutkia kumulatiivisesti arvioidessaan markkinoiden kilpailutilannetta koskevaa tekijää.

147. Katson siis, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole tehnyt oikeudellista virhettä valvoessaan komission arviointia.

148. Kaikki nämä näkökohdat huomioon ottaen katson, että toinen valitusperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

C Kolmas valitusperuste, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut työjärjestyksensä 64 artiklaa

149. Kolmannen valitusperusteen tueksi valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on asiaa ratkaistessaan rikkonut työjärjestyksensä 64 artiklaa, jossa määrätään prosessinjohtotoimenpiteistä.

150. Valittajat nimittäin katsovat, että koska Kronofrancen asiavaltuuden puuttumista koskeva kanneperuste esitettiin vasta istunnossa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt omasta aloitteestaan hankkia tiettyjä tietoja kyseessä olevien yritysten myyntialueista ja tuotantolaitoksista ratkaistakseen, voidaanko Kronofrancen nostama kanne ottaa tutkittavaksi. Valittajat katsovat, että jos nämä tiedot olisi hankittu, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi katsonut, ettei toimi koskenut Kronofrancea erikseen EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetuin tavoin. Jättäessään nämä tiedot hankkimatta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valittajien mukaan siis syyllistynyt menettelyvirheeseen.

151. Katson Kronofrancen tavoin, ettei tämä väite ole perusteltu.

152. Yhteisöjen tuomioistuin on nimittäin katsonut, että on yksinomaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiana arvioida, onko sen ratkaistavana olevissa asioissa käytettävissä olevia tietoja tarpeen täydentää. Näiden tietojen todistusarvo kuuluu sen yksinomaiseen toimivaltaan arvioida tosiseikat. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuin ei siis valvo tätä arviointia ratkaistessaan valitusasiaa, elleivät asianosaiset vetoa siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle esitetty selvitysaineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla tai että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määrittämän tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy ilmi oikeudenkäyntiasiakirjoista. [71]

71 – Ks. erityisesti asia C-129/06 P, Autosalone Ispra v. komissio, määräys 12.12.2006 (22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

153. Nyt käsiteltävinä olevissa valituksissa ei ole esitetty mitään sellaista seikkaa, jonka perusteella voitaisiin ajatella, että näissä asioissa on kysymys tällaisesta tilanteesta. Näissä olosuhteissa katson, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ei voida arvostella siitä, ettei se hankkinut muuta selvitystä tai muita tietoja Glunzin ja Kronofrancen kilpailuasemasta puulevyjen markkinoilla.

154. Tämän vuoksi katson, että kolmas valitusperuste on perusteeton ja että se on hylättävä.

D *Neljäs valitusperuste, jonka mukaan EY 230 artiklan toista kohtaa on rikottu*

155. Neljännen valitusperusteensa tueksi Glunz ja OSB väittävät, että valituksenalainen tuomio on EY 230 artiklan toisen kohdan vastainen, koska siinä mennään pidemmälle kuin Kronofrancen nostaman kumoamiskanteen tueksi esitetyissä kanneperusteissa vaaditaan.

156. Valittajien mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on nimittäin kumonnut riidanalaisen päätöksen

perustamissopimuksen rikkomisen vuoksi siitä syystä, ettei komissio ollut ottanut huomioon taantuvien markkinoiden olemassaoloa, vaikka Kronofrance ei ollut vedonnut tähän perusteeseen perustamissopimuksen rikkomista koskevan ensimmäisen kanneperusteensa yhteydessä vaan vain hankintavallan väärinkäyttöä koskevan toisen kanneperusteen tueksi.

157. Valittajat katsovat siten, että koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei erottanut toisistaan ilmeisen erilaisia väitteitä ja kanneperusteita, se teki oikeudellisen virheen, etenkin kun oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuimet eivät voi tutkia perustamissopimuksen rikkomista koskevaa kanneperustetta omasta aloitteestaan. [72]

158. Katson Kronofrancen tavoin, että tämä valitusperuste on hylättävä.

159. Kuten olen todennut toista valitusperustetta tarkasteltaessa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut komission arvioinnin kilpailutekijän laskemisen osalta osana kokonaisvaltaista tuomioistuinvalvontaa. Muistutan, että koska monialaisissa puitteissa vahvistetut säännöt on annettu EY 87 artiklan panemiseksi täytäntöön, niitä on tulkittava perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. [73] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siten perustellusti tutkinut riidanalaista päätöstä EY 87 artiklan pohjalta.

160. Tämän vuoksi katson, että valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

161. Kaikkien näiden näkökohtien perusteella katson, että Saksan liittotasavallan sekä Glunzin ja OSB:n valitukset on hylättävä kokonaisuudessaan.

VI Oikeudenkäyntikulut

162. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdassa, jota työjärjestyksen 118 artiklan nojalla sovelletaan myös muutoksenhakuun, määrätään, että asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Nyt esillä olevissa asioissa. Kronofrance on vaatinut, että valittajat velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Saksan liittotasavalta sekä Gluntz ja OSB ovat hävinneet kaikki valitusperusteensa, ne on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

72 – Glunz ja OSB viittaavat kirjelmissään em. asiaan komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 67 kohta.

73 – Viittaan tämän ratkaisuehdotuksen 141 kohtaan.

VII Ratkaisuehdotus

163. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian seuraavasti:

1) Valitukset hylätään.

2) Saksan liittotasavalta sekä Glunz AG ja OSB Deutschland GmbH velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.